

ŠVIETIMO PORTALO INFORMACINĖS SISTEMOS VADOVĖLIŲ DUOMENŲ BAZĖJE ESANČIŲ RUSŲ KALBOS KAIP UŽSIENIO IR RUSŲ GIMTOSIOS KALBOS VADOVĖLIŲ, ĮSKAITANT IR MOKYTOJO KNYGAS BEI PRATYBŲ ŠAŠIUVINIUS, TURINIO VERTINIMO ATASKAITA

Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos pavedimu Nacionalinė švietimo agentūra (toliau – NŠA) organizavo Švietimo portalo informacinės sistemos vadovėlių duomenų bazėje esančių rusų kalbos kaip užsienio ir rusų gimtosios kalbos vadovėlių (toliau – vadovėliai), įskaitant ir mokytojo knygų bei pratybų sąsiuvinį, turinio vertinimą. Vertinimo paslaugos buvo perkamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu. Vertinimas vyko nuo 2023 m. sausio 20 d. iki 2023 m. kovo 31 d.

Vadovėlių turinys buvo vertintas šiais aspektais:

1. Turinyje nėra nekorektiško, antidemokratiško, antivalstybinio turinio, atsižvelgiant į pasikeitusią situaciją dėl karo Ukrainoje;

2. Turinyje nėra tendencingai pateikiamos klaidinančios informacijos geopolitinių įvykių kontekste;

3. Turiniu ir / ar užduotimis nėra kurstoma tautinė nesantaika.

Paslaugos teikėjas (toliau – vertintojas) įvertino šių vadovėlių, įskaitant ir mokytojo knygas bei pratybų sąsiuvinį, turinį:

1. Irinos Liubinskos, Inos Zacharovos, Jelenos Rukovič vadovėlio „Solnečnyj krug. Rusų kalba“ 1-oji, 2-oji ir 3-oji knygos.

2. Alinos Dubietienės, Zojos Fijas vadovėlis „Rusų literatūra. V kl.“.

3. Irinos Liubinskos, Inos Zacharovos, Jelenos Rukovič vadovėlio „Pestryje stranicy. Rusų kalba“ 1-oji, 2-oji ir 3-oji knygos.

4. Raisos Šapiro, Irinos Aniukštienės vadovėlis „Na perekrestke kultur. Rusų literatūra. VI kl.“.

5. Marytės Puzaitės, Loretos Šernienės vadovėliai ir juos papildanti medžiaga:

„Privet! 1. V–VI kl. I m. m.“, garso įrašai, klausymosi tekstai, pratybų sąsiuvinis ir mokytojo knygos ilgalaikis planas;

„Privet! 2. VI kl. II m. m.“, klausymosi tekstai, pratybų sąsiuvinis, garso įrašai ir mokytojo knygos ilgalaikis planas;

„Privet! 3. VII–VIII kl. III m. m.“, mokytojo knygos medžiagos planas, pratybų sąsiuvinis ir klausymosi tekstai;

„Privet! 4. IX–X kl. IV m. m.“, klausymosi tekstai, pratybų sąsiuvinis ir mokomosios medžiagos planas;

„Privet! 5. IX–X kl. V m. m.“, pratybų sąsiuvinis ir garso įrašas.

6. Marytės Puzaitės, Loretos Šernienės vadovėliai ir juos papildanti medžiaga:

„Šag za šagom. 1 novyj. I m. m.“, 1A ir 1B pratybų sąsiuvinis ir mokytojo knyga;

„Šag za šagom. 2 novyj. II m. m.“, pratybų sąsiuvinis, gramatikos sąsiuvinis ir mokytojo knyga;

„Šag za šagom 3 novyj. Rusų kalba. VII–VIII kl. III m. m.“, pratybų sąsiuvinis, gramatikos sąsiuvinis ir mokytojo knyga;

„Šag za šagom 4 novyj. IV m. m.“, pratybų sąsiuvinis, gramatikos sąsiuvinis ir mokytojo knyga;

„Šag za šagom 5. Novyj. II k. IX–X kl. V m. m.“, garso įrašai, pratybų sąsiuvinis, gramatikos sąsiuvinis ir mokytojo knyga;

„Šag za šagom. 6 d. XI kl. VI m. m.“, pratybų sąsiuvinis, gramatikos sąsiuvinis ir mokytojo knyga;

„Šag za šagom 6. Novyj. B1.1 lygis. II k. X arba XI kl. VI m. m.“, garso įrašas, pratybų sąsiuvinis, gramatikos sąsiuvinis ir mokytojo knyga;

„Šag za šagom. 7. XII kl. VII m. m.“, pratybų sąsiuvinis, gramatikos sąsiuvinis ir mokytojo knyga;

„Šag za šagom 7–8. Novyj. XI–XII kl. VII–VIII m .m.“, pratybų sąsiuviniai ir mokytojo knyga.

Vertintojas turėjo pastabų Marytės Puzaitės, Loretos Šernienės vadovėliams ir juos papildančiai medžiagai dėl nekorektiško, antidemokratiško, antivalstybinio turinio, atsižvelgiant į pasikeitusią situaciją dėl karo Ukrainoje:

1. Marytės Puzaitės, Loretos Šernienės vadovėlio serijos „Šag za šagom 1A“ Novyj pratybų sąsiuvinio 5–6 klasei (2008 m.) viršelio apatinėje dalyje patalpinta Kremliaus nuotrauka su pagrindiniu bokštu. Tai nekorektiškas turinys, atsižvelgiant į pasikeitusią situaciją dėl karo Ukrainoje. Tokio turinio iliustracijos neturi būti. Maskva ir jos Kremliaus bokštai su raudonomis penkiakampėmis žvaigždėmis dabartiniame tarptautiniame politiniame kontekste suvokiami kaip agresoriaus ir okupantų vado – Rusijos prezidento Putino paslėpta reklama.

2. Marytės Puzaitės, Loretos Šernienės vadovėlio serijos „Šag za šagom 1“ Novyj 5–6 klasei (2008 m.) mokytojo knyga: mokytojo knygos viršelio apatinėje viršelio dalyje patalpinta Kremliaus nuotrauka su pagrindiniu bokštu. Tai nekorektiškas turinys, atsižvelgiant į pasikeitusią situaciją dėl karo Ukrainoje. Tokio turinio iliustracijos neturi būti. Maskva ir jos Kremliaus bokštai su raudonomis penkiakampėmis žvaigždėmis dabartiniame tarptautiniame politiniame kontekste suvokiami kaip agresoriaus ir okupantų vado – Rusijos prezidento Putino paslėpta reklama.

3. Marytės Puzaitės, Loretos Šernienės vadovėlio serijos „Šag za šagom 6“ gramatikos sąsiuvinio 11 klasei (2008 m.) 36–37 psl. esantis tekstas apie Kremlių ir Raudonąją aikštę iškelia ir pabrėžia Rusijos didybę. Toks turinys yra nekorektiškas, atsižvelgiant į pasikeitusią situaciją dėl Rusijos vykdomo karo Ukrainoje.

Vertintojas atkreipė dėmesį, kad Maskva ir jos Kremliaus bokštai su raudonomis penkiakampėmis žvaigždėmis dabartiniame tarptautiniame politiniame kontekste suvokiami kaip agresoriaus, užpuolikų, okupantų vadeivos (Rusijos prezidento ir kitų jo parankinių) įvaizdis. Tokių neigiamai asociatyvių iliustracijų ir/arba tekstų vadovėliuose neturi būti. Mokymo priemonėse neturi būti aiškiai parodoma ir vadovėlio tekstuose naudojama šalia Kremliaus esanti Maskvos Raudonoji aikštė, kaip bene svarbiausias Rusijos didybės, taigi jėgos ir agresijos, simbolis.

Vadovaujantis Bendrojo ugdymo dalykų vadovėlių ir mokymo priemonių atitikties teisės aktams įvertinimo ir aprūpinimo jais tvarkos aprašo, patvirtinto Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. gegužės 25 d. įsakymu Nr. V-836, 18 punktu, vadovėlio teikėjas apie nustatytus neatitikimus informuotas raštu, nustatant neatitikimo mastui ištaisyti proporcingą bei protingą terminą jam pašalinti.